

TRANZIȚIA SPRE AGROECOLOGIE

Folosirea Politicii Agricole Comune
pentru construirea noilor
sisteme alimentare

**Friends of
the Earth
Europe**

In association with:

IFOAM
EU GROUP

TRANZIȚIA SPRE AGROECOLOGIE

Folosirea Politicii
Agricole Comune pentru
construirea noilor
sisteme alimentare

Publicat de
ARC2020
c/o Zukunftstiftung Landwirtschaft
Marienstrasse 19-20
10117 Berlin
Germania
t: +49 30 284 82 326
e: contact@arc2020.eu
w: www.arc2020.eu

Friends of the Earth Europe
Mundo-b building
Rue d-Edimbourg 26
1050 Bruxelles
Belgia

În asociație cu
IFOAM EU Group
Rue du Commerce 1241000
Bruxelles, Belgia
t: +32 2 280 1223
e: info@ifoam-eu.org

Compilat și editat de
Samuel Féret, Oliver Moore

Comitetul editorial
Stanka Becheva, Samuel Féret,
Benedikt Haerlin, Hannes Lorenzen,
Stephen Meredith, Oliver Moore,
Andrzej Nowakowski

Fotografii de
Attila Szocs; Calypso;
Giuseppe Cucco;
Manchester Veg People; LOFC;
Dorota Metera; Fotolia; USGS/NASA/
Landsat 7; MH; Jean-Marie Henry
(PNR du Ballon des Vosges); Vincent
Ruin (Chambre d'Agriculture Savoie-
Mont Blanc); Wikimedia

Producție
Grafice realizate manual:
Eimear McNally
Format: Peter Crosskey
Traducere: Paula Ștefania Dragomir
Editare în Română: Attila Szocs
Layout limba română:
Ramona Duminicioiu

CUPRINS

Introducere	i
România - Attila Szócs, Eco Ruralis Salvarea semințelor tradiționale pentru creșterea și împărțirea lor de către generațiile viitoare	2
Grecia - Pavlos Georgiadis, Calypso Recoltarea fructelor cu o tradiție de 1200 de ani cu un viitor real	4
Italia - Marta Messa, Slow Food Europe Peri și cereale: o pereche tradițională italiană în Valea Sinni	6
Marea Britanie - Peter Crosskey, ARC2020 Reconstruirea economiei alimentare locale din Manchester de la zero	8
Irlanda - Oliver Moore, ARC2020 Împărtășirea cunoștințelor și experiențelor în Cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim	10
Polonia - Dorota Metera, Green Institute Creșterea valorii fructelor și legumelor ecologice în Carpați	12
Franța - Samuel Féret, ARC2020 Un peisaj cu șeptel are nevoie de abatoare locale pentru a se păstra intact	14
Regiunea Baltică - Stephen Meredith, Effimia Chatzinikolaou, IFOAM EU Group Inițiativa Baltică pentru o Agricultură și Societate Ecologică de Reciclare	16
Germania - Uli Jasper, AbL Protecția pășunilor și crearea Zonelor de Interes Ecologic în Germania	18
Franța - Stephen Meredith, Effimia Chatzinikolaou, IFOAM EU Group Pajiștile înflorite sunt surse neîntrerupte de hrană pentru polenizatori	20
Mai multe despre Politica Agricolă Comună	22
Tranziția Politicii Agricole Comune spre strategii mai agroecologice	23
Lectură suplimentară și glosar	24

Introducere

In Europa, Politica Agricolă Comună (PAC) este cadrul legislativ esențial care influențează producția, vânzarea și procesarea produselor agricole. PAC a influențat deciziile majore asupra direcției agriculturii în Europa și asupra cheltuielilor considerabile din fonduri publice ale Uniunii Europene (UE) – astăzi preia aproximativ 40% din bugetul total UE. Responsabilă de hrană noastră, de comunitățile noastre rurale, de zonele noastre rurale, de sănătatea noastră, de mediul nostru și de țăranii noștri, PAC afectează pe toți.

Este bine cunoscut că PAC a încurajat un model de agricultură care dăunează mediului – contribuind la schimbări climatice, pierderea biodiversității, eroziunea solului și poluarea apei – și a promovat agricultura intensivă pe seama veniturilor viabile ale țăranilor și locurilor de muncă din zonele rurale. Producția puternic axată pe materie primă a crescut importurile de materii prime ieftine, produse în moduri dăunătoare pentru societate și mediu cât și exporturile ieftine spre țările din Sud, ceea ce înseamnă că impactul PAC este resimțit mult peste granițele UE. Totuși, în ciuda reformelor din ultimii zece de ani, PAC nu s-a dezvoltat deajuns încât să susțină sau să stimuleze suveranitatea alimentară sau strategiile agroecologice.

Este nevoie de o schimbare urgentă și este necesar ca PAC să fie mai bine implementată în Uniunea Europeană.

Noua Politică Agricolă Comună poate ajuta tranziția agriculturii UE spre strategii agroecologice. Orice efort pentru abandonarea acestui scop prin promovarea sau stimularea agriculturii intensive bazate pe modele de intensificare durabile sau prin simplificarea sistemului pe seama rezultatelor agroecologice, ar fi un pas înapoi și nu ar putea să justifice subvențiile PAC. Banii publici trebuie cheltuiți în folosul publicului!

Există o necesitate de a reconecta țăranii cu consumatorii pentru a ajuta construirea economiilor alimentare locale și dinamice. Scopul tuturor guvernelor ar trebuie să fie susținerea producătorilor, procesatorilor și comercianților durabili, și construirea legăturilor puternice locale și regionale între consumatori, țărani și operatori din sectorul alimentar. Programele de Dezvoltare Rurală trebuie să fie utilizate în întregime pentru susținerea dezvoltării durabile a zonelor rurale și mediului, cu fonduri destinate și alocate pentru aceste practici în mod progresiv până în 2020. Aceasta ar însemna asigurarea unui mediu de sprijin puternic și stabil pentru o producție de hrană de calitate bazată pe sisteme și practici durabile cum ar fi agricultura ecologică și alte practici agricole prietenoase cu mediul cu sprijin puternic pentru transferuri de cunoștințe agroecologice, sfaturi, cooperări și inovații. Consumatorii ar trebui să fie capabili să cumpere hrană produsă în mod ecologic de la producători locali și regionali. Așadar trebuie să fie dată prioritate creării lanțurilor de aprovizionare scurte, descentralizate, piețelor diversificate bazate pe solidaritate și prețuri echitabile, inițiativelor coordonate de comunități și legăturilor mai strânse între producători și consumatori la nivel local și regional.

Această publicație intenționează să prezinte exemple de succes din diverse țări UE unde o tranziție spre strategiile agroecologice se întâmplă deja. Publicația dă indicații clare pentru prioritățile pe care guvernele ar trebui să le aibă, dacă sunt serioși despre buna utilizare a banilor publici pentru a susține această tranziție.

Acestea sunt numai câteva cazuri din diversele strategii și practici care se petrec deja în UE. În următorii ani grupuri ale societății civile vor continua să observe implementarea și dezvoltarea PAC prin colectarea altor exemple de bune practici, dar și prin sublinierea eșecurilor modelului agroindustrial, pentru a sprijini în mod activ o transformare de succes.

Samuel Féret,

ARC2020

Salvarea semințelor tradiționale pentru creșterea și împărțirea lor de către generațiile viitoare

Un număr important de varietăți de semințe tradiționale sunt încă folosite în România dar proporția în care sunt răspândite a intrat în declin. În ciuda acestui fapt, cererea publicului pentru diversitatea semințelor tradiționale și o alimentație mai sănătoasă a crescut în ultimii ani. Rețele alimentare alternative, schimburi de semințe și proiecte de grădini diversificate ajung să păstreze această moștenire prețioasă și în același timp încearcă să îndeplinească nevoile producătorilor și consumatorilor.

Eco Ruralis este o asociație care susține agroecologia și agricultura țărănească în România. Din 2009, Campania de Agrobiodiversitate a lucrat cu membri țărani pentru a crea o rețea de 15 "salvatori de semințe" care sunt responsabili de înmulțirea unor soiuri specifice de semințe tradiționale. Pe deasupra, Banca Națională de Gene de la Suceava a furnizat semințe și cunoștințe pentru codarea și conservarea lor. În ultimii patru ani, Universitatea de Științe Agricole din Cluj-Napoca (USAMV) a donat asociației Eco Ruralis mici parcele de pământ pentru a construi grădini de multiplicare a semințelor unde, totodată, au loc ateliere de conservare a semințelor.

În ultimii cinci ani aproape 5000 de pachete de semințe gratuite au fost dăruite la 2000 de producători de hrană din toată țara prin distribuții anuale și schimburi regionale.

Profesorii de la USAMV, împreună cu studenți și echipa de la Eco Ruralis fac observații pe plantele destinate salvării semințelor pentru a crea un catalog anual care

Salvatorii de semințe însemnează ghivecele de plante cu etichete în timp ce lucrează. Fotografie: Attila Szocs.

Diversitatea producției minimizează riscul de eșec al recoltei totale între o varietate mai mare de caracteristici și trăsături ale plantelor. Fotografie: Attila Szocs.

descrie beneficiile semințelor tradiționale pentru publicul larg. Acest catalog este utilizat ca și ghid pentru alegerea varietăților din lista de distribuție anuală.

Semințele heterogene conțin trăsături importante legate de adaptabilitate climatică și pot fi înmulțite în fiecare an spre deosebire de semințele hibride sau modificate genetic. Prin oferirea semințelor gratuite, Eco Ruralis permite producătorilor de hrană să cultive hrană sănătoasă și ecologică pentru ei înșiși și consumatorul larg. Acest fapt scade dependența publicului față de sistemul alimentar industrial care necesită folosirea pesticidelor și erbicidelor dăunătoare și care diminuează ecosistemele vii și calitatea alimentației.

În curând, Eco Ruralis va începe un nou parteneriat cu USAMV pentru a depozita și a studia semințele. Anul viitor, programul de salvatori de semințe se va extinde și o nouă grădină comunitară pentru salvarea semințelor va fi construită. De asemenea asociația plănuiește să distribuie semințe la mai mulți producători de hrană și să sporească conștientizarea publicului despre acest subiect prin colaborarea cu două asociații implicate în propagarea semințelor, CRIES și Semințe Libere.

Al doilea pilon din noua Politică Agricolă Comună oferă posibilitatea de a dezvolta activități legate de conservarea și înmulțirea agrobiodiversității folosind măsuri specifice din Planul Național de Dezvoltare Rurală. Măsura 4, cu un buget de 6 milioane de Euro, poate fi folosit pentru ușurarea transferului de cunoștințe despre semințe tradiționale și crearea activităților de informare a publicului despre metode agroecologice, în timp ce Măsura 6 cu 849 de milioane de Euro alocați, este dedicată agroecologiei și schimbărilor climatice. Măsura 7 susține agricultura ecologică.

Universitatea de Științe Agricole din Cluj-Napoca (USAMV) a ajutat Eco Ruralis cu mici parcele de pământ pentru multiplicarea semințelor. Fotografie: Simon Gallerand.

Eforturile pentru conservarea biodiversității agricole trebuie să ia în considerare cunoștințele țăranilor. Prin distribuirea semințelor tradiționale se crează canale de comunicare dinamice între producătorii de hrană ceea ce crește cooperarea. Conectarea consumatorilor și producătorilor care susțin agroecologia este singura soluție pentru dezvoltarea unui sistem alimentar cu adevărat durabil.

Prin apropierea participanților pentru dezvoltarea varietăților de semințe tradiționale în România, Eco Ruralis demonstrează cum poate funcționa o comunitate bazată pe practici agroecologice. Europa are nevoie de mai multe activități de acest gen pentru a îmbunătăți politica agroalimentară.

CONTACT:

Campania de Agrobiodiversitate Eco Ruralis
www.ecoruralis.ro

ELEMENTE ESEȚIALE

Peste 5000 de pachete de semințe tradiționale au fost distribuite *
Evenimente regionale și distribuții de semințe au atins 2000 de producători de hrană *
15 salvatori de semințe au grijă de soiuri specifice *
Planuri pentru a implica mai mulți Salvatori de Semințe și a extinde propagarea soiurilor tradiționale.

GRECIA

Recoltarea fructelor cu o tradiție de 1200 de ani cu un viitor real

Calypso a început ca o afacere agricolă familială din Grecia în 2011. Compania a intenționat să crească valoarea unei livezi familiale de măslini în micul sat Makri din Tracia, în Grecia. Fondatorii și-au propus să producă în același timp produse grecești de calitate și autentice, și să creeze un model de urmat de către ceilalți producători din regiune. Folosind metode tradiționale de recoltare aplicate de familie timp de patru generații, ei cultivază 1200 de pomi bătrâni și sunt primii producători certificați ecologic din regiune.

Calypso este acum o marcă de Ulei de Măslina Extra Virgin din Varietatea Unică de măslini indigeni Makri. Acest ulei este vândut direct la consumatori și restaurante locale și deasemenea la comunități alese din Germania și Republica Cehă. Angajamentul de a folosi metode și standarde specifice pe tot parcursul lanțului de la cultivare la extracție, depozitare și

Uleiul de măsline este numai o parte din povestea companiei Calypso, care durează de mai multe generații. Fotografie: Calypso.

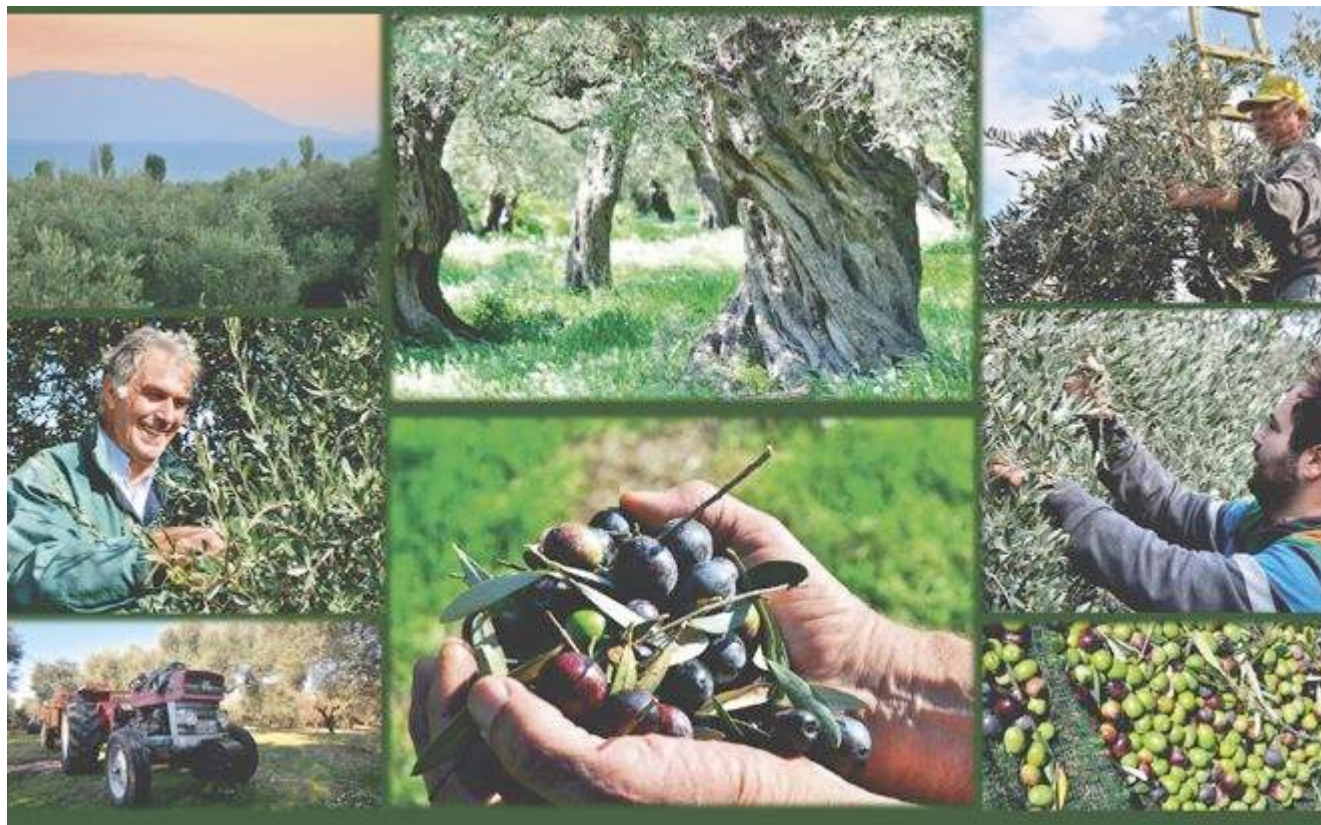
împachetare, a permis acestui ulei de măsline să fie o marcă de calitate care aduce un câștig bun producătorilor. Producătorii interacționează direct cu consumatorii pentru a împărtăși povestea lor și educă publicul prin degustări și vizite la ferme. Alte produse includ măslina conservate în mod tradițional și asortimente de săpunuri cu ulei de măsline, care măresc diversitatea produselor.

Afacerea familială este condusă de tineri care sunt complet devotați cultivării livezii de măslini. Ei combină scopul afacerii între utilizarea inovativă a mijloacelor de comunicare socială, și înțelegerea deplină a tradițiilor de cultură a măslinilor locali. Fiind dedicați la dezvoltarea și îmbunătățirea continuă a calității gustului, ei se țin la curent în mod constant despre ultimele tendințe culinare și tehnologii din lumea uleiului de măsline.

Autoritățile locale lucrează în acest moment pentru includerea varietății de măslina Makri în sistemul D.O.P. De asemenea, varietatea a fost adăugată recent în Ark of Taste al Slow Food. Fiind deja certificați ecologic, producătorii discută acum cu alți producători locali interesați să devină ecologici. Din păcate, regiunea este în afara zonei LEADER. Succesul afacerii Calypso este în același timp inspirator și inițiator pentru crearea unui grup de producători. Acest fapt va ajuta să scadă costurile producției, să crească recoltele și suprafața de pământ din regiune pe care se utilizează practici durabile.

Măslini indigeni Makri formează unele din cele mai nordice populații de Olea europaea din lume. Ei cresc într-un microclimat cu ierni friguroase și veri secetoase.

La Calypso, livada de măslini este îngrijită ca un ecosistem viu prin aplicarea unor metode durabile de gestionare autonomă, urmărind o abordare care este în armonie cu ritmurile naturii. Conservarea biodiversității locale este cel mai puternic stimulent pentru țărani, ce se traduce printr-un număr mare de specii de ierburi și copaci, inclusiv migdali, pruni și caiși în unele câmpuri, și deasemenea unele varietăți locale de legume crescute sub măslini. Ei produc un ulei de măsline care provine de la pomi cultivați cu grijă în pământ curat și sănătos. Cultivarea consistă în metode inovative pentru creșterea

Pentru a fi siguri că arborii vor mai produce fructe pentru generațiile viitoare, recolta se face în mare parte manual.
Fotografie: Calypso.

fertilității, care respectă întodeauna biodiversitatea și structura solului. Scopul este să se crească treptat materia organică, cu aplicații de plante ecologice și bălegar, plante leguminoase, zeolit, microorganisme eficiente și compost ecologic făcut la fermă.

Povestea despre cum Uleiul Calypso s-a format și funcționează este una despre metode tradiționale care se contopesc cu practicile agroecologice. Totodată este și un indicator despre cum tinerii țărani pot găsi o soluție pentru a avea cel mai bun câștig din produsul lor, în timp ce lucrează împreună cu etichete reprezentând calitatea cum sunt D.O.P., Ark of Taste și certificarea ecologică.

CONTACT:

Ulei Calypso de Măslina Extra Virgin Varietate Unică
www.calypsotree.com

ELEMENTE ESEȚIALE

Fermele familiale de măslini pot fi rentabile utilizând metode tradiționale * Etichetele de calitate și certificarea ecologică pot fi benefice prin dezvoltarea și promovarea metodelor de producție agroecologice și deasemenea pentru comerț * Producătorii împărtășesc povestea proiectului Calypso cu consumatorii.

Peri și cereale: o pereche tradițională italiană în Valea Sinni

Povestea modernă a unui fruct din secolul XVIII – perele Signora din Valea Sinni – este deasemenea o poveste a agroecologiei. Este o poveste despre revitalizarea hranei și a comunităților rurale; despre producători care lucrează împreună folosind aspecte din Politica Agricolă Comună Europeană, și despre Comisia Slow Food care ajută la dezvoltarea acestei strategii agroecologice.

Inregistrată din secolul XVIII, cultivarea perelor Signora din Valea Sinni a avut un rol important de-a timpul secolelor în zonele agricole din Matera. În ultimii 30 de ani, acest ecotip local a fost pe cale de dispariție: înființarea fermelor specializate pe fructe de dimensiuni mari în zonă a provocat abandonarea activităților agricole tipice de pe dealurile din jur

Perii în mijlocul câmpului de grâu reprezintă o revenire la agricultura pre-industrială.
Fotografie: Giuseppe Cucco.

(cereale și pomi fructiferi), așadar și abandonarea perelor Signora. În plus, perii cultivați în câmpurile de cereale au fost tăiați, pentru a nu împiedica agricultura prin monoculturi și recolta mecanizată. Numai câțiva copaci au supraviețuit în zone marginale. Pierderea biodiversității este răspândită în Europa și în lume, cum este deasemenea raportat de către F.A.O (Organizația Mondială pentru Alimentație și Agricultură).

Presidiul Slow Food intenționează să mențină calitatea producției fără să provoace extincție, să protejeze ecosisteme și regiuni unice, să regăsească metode de procesare tradiționale și să păstreze specii indigene și varietăți locale de plante.

Presidiul Perei Signora din Valea Sinni a fost înființată de Slow Food cu ajutorul Grupului de Acțiune Locală. Scopul a fost de a proteja pomii rămași în zonă și să încurajeze noi plantații.

Ultimul scop a fost realizat prin susținerea creației de mici câmpuri profesionale de pomi fructiferi cu ecotipuri locale pe dealuri, unde microclimatul este ideal.

Comisia include 20 de producători, uniți într-o asociație, care cultivă fiecare aproximativ două hectare, reprezentând în total 357 de copaci adulți productivi.

Slow Food a lansat Presidiul prin facilitarea stabilirii asociației de producători și prin organizarea vizitelor pe teren pentru colectarea datelor în scopul schițării protocolului de producție. Slow Food ajută producătorii (prin organizarea pregătirilor și schimburilor), promovează producătorii și produsele lor prin rețele proprii de comunicare și evenimente, și se bazează pe rețeaua lor pentru a conecta producătorii cu consumatorii (prin includerea bucătarilor și susținerea modurilor de vânzare directă). Grupul de Acțiune Locală sprijinește costurile necesare pentru dezvoltarea Presidiului, prin programul Leader+ (Pilonul 2 din PAC).

Prin promovarea unui produs cu o identitate puternică, Comisia ajută comunitatea locală să conducă producția spre o direcție diferită față de cea dictată de principiile agroîntreprinderilor cu producție în serie, prin reconcentrarea asupra dezvoltării peisajului, biodiversității, practicilor agroecologice, și prin îmbogățirea serviciilor ecosistemice.

Perii Signora din Valea Sinni au fost dezrădăcinate aproape complet pentru a lăsa loc mașinilor de recoltare mecanizate folosite pe câmpurile de grâu înconjurătoare. Numai 357 copaci au mai rămas în zone marginale.

Presidiul promovează produse cu calitate organoleptică remarcabilă; produse curate, obținute prin metode durabile care respectă mediul local; și produse cinstite, care respectă drepturile și cultura oamenilor, în timp ce le asigură un câștig financiar rezonabil.

Italia poate susține asemenea inițiative în cadrul Planurilor de Dezvoltare Rurală și Fondului Agricol European pentru Dezvoltare Rurală (10,4 miliarde de Euro).

Comisia Slow Food reprezintă un model de dezvoltare pentru producțiile tradiționale realizate de mici grupuri de producători, care poate fi aplicat și pentru alte produse din contexte diferite.

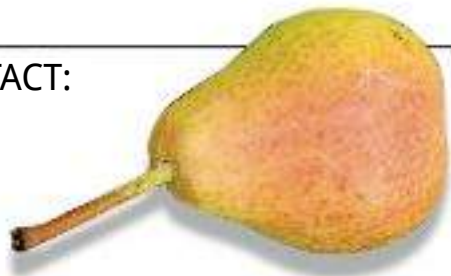
Un studiu care a analizat durabilitatea pe plan socio-cultural, agri-mediu și economic a Comisiei Europene a raportat rezultate pozitive semnificative pe toate dimensiunile durabilității. O creștere considerabilă a fost observată în cazul durabilității socio-culturale, legată de creșterea semnificativă a relațiilor interne în grupul de producători și a relațiilor externe, de recunoaștere mai mare a producătorilor pentru valoarea muncii și a produselor lor, de organizarea și puterea de negociere mai bună a producătorilor. Rezultate pozitive au fost înregistrate de asemenea pentru durabilitatea agri-mediu (de exemplu scăderea utilizării chimicalelor sintetice pentru produsele vegetale) și pentru durabilitatea economică. Este necesară și încurajarea energiei și materialelor de împachetare alternative cu un impact scăzut asupra mediului.

Pe o scară mai mare și în Valea Sinni, Presidiul Slow Food ajută la încurajarea dezvoltării comunităților bazate pe practici agroecologice.

Valoarea adevărată a perilor Signora din Valea Sinni este acum redescoperită de noua generație.
Fotografie: Giuseppe Cucco.

CONTACT:

Asociația Producătorilor de Pere Signora din Valea Sinni

<http://presidislowfood.it/italian-presidia/details/6324/sinni-valley-signora-pear>

ELEMENTE ESENȚIALE

Prezidiul Perei Signora din Valea Sinni a ajutat la păstrarea unei specii tradiționale, care este acum viabilă din nou * Slow Food poate ajuta țăranii, bucătarii, organizațiile pentru dezvoltare rurală, ca de exemplu LEADER, consumatori și alți participanți pentru a susține alimente importante pentru mediu.

Reconstruirea economiei locale de hrană din Manchester de la zero

Lanțurile alimentare scurte și hrana locală pot fi modalități bune pentru a reduce risipa și a avea un impact redus al poluării asupra mediului. Din ce în ce mai mult, restaurantele - inclusiv magazinele de livrare de preparate culinare, caută fructe și legume sănătoase și ecologice. Tot mai mulți tineri doresc să le crească, dar duc lipsă de acces la pământ. Manchester Veg People ne arată că formarea unor cooperative care împlinesc aceste scopuri este posibilă.

Odată cu începutul revoluției industriale, Manchester a început revoluția hranei sale, începând de la zero! Cooperativa Manchester Veg People din Marea Britanie dă acces la pământ, pregătire, cultivare și livrare de preparate culinare într-o rețea alimentară coerentă. Aceasta este o comunitate agroecologică funcțională, care ne arată cum Politica Agricolă Comună poate fi cel mai bine utilizată și unde sunt câteva din limitele sale.

Un grup de asociații numit Kindling Trust (înființat de Chris Walsh și Helen Woodcock) este dedicat reconstruirii economiei locale de hrană. În loc să se ocupe de un singur aspect al lanțului de aprovizionare, ei încearcă să construiască un sistem alimentar la scară mică pentru tot orașul Manchester.

Cooperativa Manchester Veg People este doar una dintre asociațiile care lucrează cu Kindling Trust, care aprovizionează Manchesterul cu produse ecologice proaspete. Producători și consumatorii deopotrivă pot

Nu toate bucătăriile de servicii alimentare sunt echipate sau au angajați pentru a curăța cartofi proaspeți aduși de pe câmp. Fotografie: Manchester Veg People.

participa, asigurând prețuri cinstitute pentru producători, cei mai mulți fiind din regiunea Cheshire. Beneficiarii includ multe restaurante, de la baruri gastronomice cu sau fără livrări, până la bistrouri și restaurante sofisticate. Magazinele includ aprovizionare și cooperative vegetariene. Clienții livrărilor includ de la persoane obișnuite până la complexe universitare.

Manchester Veg People este susținut de Programul de Dezvoltare Rurală al Angliei. Aceste subvenții Europene de Dezvoltare Rurală, care fac parte din Politica Agricolă Comună (PAC), plătesc pentru un coordonator de proiecte, contribuie cu o furgonă refrigerată, cu magazine pentru depozitare la rece, cu lăzi și cu marcajul produselor. Alte fonduri necesare au fost generate prin colectări de fonduri prin Internet.

Această secțiune din planul de Dezvoltare Rurală încearcă să includă mai adecvat producătorii în lanțul alimentar, prin promovarea strategiilor pentru alimente de calitate, și în acest fel, producătorii pot crește valoarea produselor lor: astfel ei pot deveni mai competitivi. Deoarece sunt ajutați să-și promoveze produsele, ei pot găsi piețe locale, astfel contribuind la realizarea unui scop important al politicii: construirea economiilor locale și a lanțurilor de aprovizionare scurte.

Prin participarea în cooperativă ca membri cumpărători, beneficiarii care oferă servicii alimentare înțeleg prețurile achizițiilor și au transparență completă asupra cumpărăturilor de rutină de la producătorii din MVP.

Lanțurile alimentare scurte și hrana locală sunt bune deasemenea pentru reducerea risipei și pentru reducerea impactului poluării asupra mediului datorită distanțelor de transport mai scurte. Dar aceste aspecte legate de mediu nu au preț, așa că produsele importate pot părea mai ieftine. Aici relația producător-cumpărător este importantă. Cumpărătorii văd toate beneficiile, astfel încât nu se plâng de prețul mai ridicat.

O parte din proiect construiește mici ferme: la 25 km în sud-vestul Manchesterului este primul loc al proiectului FarmStart, cu 10ha de teren în cadrul fermei ecologice Abbey Leys. Producătorii aspiranți sunt primii pregătiți (ca "Producători Test"), după care cultivă pe terenul lor (0,6ha) (ca "Începători"). Dar, deoarece Marea Britanie dă subvenții PAC numai fermelor mai mari de 5ha, zecile de producători ecologici nu vor primi subvenții din Pilonul 1.

Obiectivul pe termen lung este să fie patru terenuri FarmStart. Unul plănuiește la Stockport ar aproviziona sud-estul Manchesterului. Walsh este de asemenea dornic să înființeze un teren pentru producția de fructe ecologice, deoarece cererea este importantă.

Manchester Veg People bifează multe aspecte importante. Este un sistem alimentar regional de înaltă calitate și foarte bine integrat. Susține o fermă ecologică locală mixă, dându-i oportunitatea să se diversifice într-o zonă nouă. Dă oamenilor acces la pământ și la producție; și asigură pregătiri și terenuri mai mari pe măsură ce participanții învață.

Aspecte din PAC sunt folosite, în timp ce unele limite ale politicii PAC sunt dezvăluite. Cu toate acestea, Manchester Veg People este o comunitate agroecologică de practici viabilă.

Zile cu salată: prin aprovizionare doar către consumatori locali, deseori produsul proaspăt este livrat în aceeași zi când este recoltat.

Fotografie: Manchester Veg People.

CONTACT:

Asociația Manchester Veg People
Vegpeople.org.uk

ELEMENTE ESEŢIALE

Atât cumpărători cât și producători participă în cooperativă, ceea ce asigură o transparență completă asupra prețului – Hrana locală nu poate fi întodeauna livrată în așa fel încât să poată fi utilizată direct de către bucătăriile de servicii alimentare – Variații mari în echipamentele și planurile bucătăriilor pot exclude unii clienți dornici din sectorul public.

Impărtășirea cunoștințelor și experiențelor în Cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim

Cooperativa fermierilor ecologici Leitrim (LOFC) fsse ocupă de un lucru rar în Irlanda: reunește fermieri și animale de fermă, pentru a acționa ca un grup unit. LOFC a inițiat dezvoltarea agriculturii cu animale ecologice din rase tradiționale, care au în mare parte un regim alimentar natural oferit de pășuni permanente. Totodată, acest lucru a fost realizat într-o parte foarte marginalizată a Irlandei. Aceasta a încurajat dezvoltarea unui tip de practici agroecologice, cu legături între fermieri, dezvoltarea piețelor locale, și dezvoltarea educației membrilor.

Dacă acronimele pot fi sardonice, atunci denumirea regiunii irlandeze Border, Midland, West, regiunea BMW, se poate numi una sarcastică. Această parte a Irlandei este marginală în multe feluri. Are mai multe ploii dar mai puține investiții, are pământ mai dificil și mai puțină activitate economică decât majoritatea insulei.

LOFC a asigurat piețe locale și prețuri mai bune pentru carnea produsă de membri săi decât în unele părți mai bogate ale Irlandei. Aceasta înseamnă că membrii nu trebuie să preia prețurile ca atare.

Populația este rară și topografia deluroasă. Este locul pământului gri și pietros. În acest cadru extrem a început Cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim (LOFC) în 1998.

Această asociație are acum 170 de membri fermieri, mulți din care au vite din rase tradiționale din Marea Britanie sau Irlanda, cum sunt de exemplu Herefords, Angus și Shorthorn.

“Analize ADN arată că 96% din vite provin din rase din Marea Britanie sau Irlanda” spune John Brennan de la LOFC.

Aceste rase sunt adaptate la condițiile locale, unde pășunatul prelungit este normal. Acest fapt scade necesitatea de a importa furaje, de care vitele continentale ca Charolais sau Limousin sunt foarte dependente.

Când este nevoie de mai mult furaj, fie cereale sau procurare de furaje ecologice de la ferme, cooperativa reunește fermierii. Sunt realizate legături directe între fermieri, fie față în față, prin telefon sau prin pagina de Internet LOFC. Animalele sunt de asemenea cumpărate și vândute prin aceste mijloace.

Toți membri fac agricultură ecologică, deci aporturile și procesele agriculturii industriale (pesticide sintetice și

îngrășăminte minerale), dependența de resurse finite precum combustibilii fosili, nu fac parte din circuit. Totodată, frumusețea reglementării agriculturii ecologice, care insistă pe o densitate mai mică a animalelor, este că densități mai mari ar fi oricum dificile și total nepotrivite pentru aceste regiuni.

Găsirea piețelor pentru membri este o parte centrală din activitățile LOFC. Aceasta a înființat piețe pentru fermieri și măcelarii mobile care pot aproviziona aceste piețe și altele cu carne locală. Acest fapt înseamnă că membrii au deasemenea magazine locale.

La scară mai largă, LOFC a creat cererea pentru carne ecologică și este deasemenea implicată în mod activ în organizarea piețelor de vite ecologice. Membri au prețuri bune, de multe ori mai bune decât prețurile cărnii de vită ecologică în zonele mai bogate ale Irlandei. Ei aduc deasemenea competiție vitală în sectorul de procesare a cărnii de vită ecologică. În Irlanda fermieri de carne, spre deosebire de fermieri care produc lapte, sunt de obicei nevoiți să preia prețurile ca atare.

Învățământul și educația sunt alte scopuri importante ale cooperativei. Asociația organizează programe de discuții pentru fermierii cu vite și oi: acestea sunt conduse de membri. Șase evenimente pe an sunt organizate în acest program. LOFC a ajutat la înființarea unei Rețele Naționale pentru Pregătire și Abilitare Ecologică, care

Vedere de aproape: un grup se apropie de sol pentru a identifica speciile de plante esențiale care pot fi găsite în pajiștile ecologice. Fotografie: LOFC.

Vedere din tribună: vizitele la ferme sunt o parte integrală din programul LOFC. Fotografie: LOFC.

lucrează cu aproape 700 de oameni pe an, organizează aproape 70 de cursuri și aproape 6000 de zile de pregătire. Pregătirea este posibilă pentru toată lumea – nu numai fermieri ecologici – și este subvenționată (în unele cazuri până la 100% pentru participanți cu venituri mici).

Pregătirea se concentrează asupra creșterii valorii pentru producătorii mici și mijlocii, și este adesea îndrumată pe diverse subiecte, cum ar fi îngrijirea copitelor, producerea de înghețată, agrosilvicultura sau conservarea cărnii. Sunt organizate chiar și pregătiri pentru mijloacele de comunicare socială de către un fermier care le folosește cu succes.

“Cu sau fără certificat ecologic, noi încurajăm întodeauna folosirea sistemelor și metodelor ecologice pentru toți cei care ne contactează pentru sfaturi sau pregătiri,” adaugă Brennan.

Prin prețuri echitabile, inițiative de educare în grupuri, și agricultură certificată ecologică cu rase tradiționale adecvate, cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim îndrumă calea strategiilor agroecologice din Irlanda.

CONTACT:

Cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim
Leitrimorganic.com

ELEMENTE ESENȚIALE

LOFC ajută membrii să aibă acces la piețe *
Crează cerere pentru carne ecologică *
Obține prețuri echitabile pentru producția membrilor *
Programe educaționale complete și grupuri de discuții despre agricultură *
Pregătirea este posibilă pentru toată lumea, cu scopul de a crește valoarea pentru producătorii mici și mijlocii.

Cresterea valorii fructelor si legumelor ecologice în Carpați

Regiunile Carpaților Joși și Roztocze din sud-estul Poloniei sunt bine cunoscute pentru climatul și pământul bun, ideal pentru producția de fructe, cu pământ fertil și perioadă de vegetație lungă. În timp ce dealurile și fermele mici nu erau favorabile pentru agricultura intensivă sau industrială, pomicultura ecologică a fost văzută ca o opțiune viabilă încă din 1990. Într-o perioadă de 10 ani în provincia Podkarpackie, numărul fermelor ecologice a crescut de la câteva zeci la aproape 2000 în 2011.

Fermieri au înființat o asociație numită "Truskawka" (Căpșuni), și un grup de producători "Bio-Food Roztocze". Planul polonez de Dezvoltare Rurală a susținut o investiție de aproape 8 milioane de zloty (2 milioane de Euro) în 2012. În prezent aproape 100 de fermieri sunt membri al grupului de producători, care deține propria sa clădire de sortare, datorită unei măsuri intenționate să susțină înființarea grupurilor de producători sau a cooperativelor.

Clădirea a fost funcțională în 2012 și reprezintă o investiție de aproape 8 milioane de zloty (2 milioane de Euro), realizată cu susținerea Planului de Dezvoltare Rurală, în cadrul măsurii "Susținerea instalării grupurilor de producători". Fermieri aduc produsele în cutii standard care au fost cumpărate de către grupul de producători. După o sortare preliminară, acestea se duc direct în edificiul de răcire și congelare.

Cifra de afaceri anuală a grupului de producători Bio-Food Roztocze este de aproape 5 milioane de zloty (mai mult de 1 milion de Euro) și este în creștere. Principalul produs este fructul: căpșuni, aghișe, coacăze negre și roșii, zmeură, aronia, vișine și mere. Deasemenea sunt

Verificarea fructelor moi care sunt pe cale de a fi duse la edificiul de congelare a cooperativei.
Fotografie: Dorota Metera.

și legume: fasole verde, castraveți, broccoli, conopidă, dovleci, praz, varză și rubarbă.

Fermele sunt destul de mici, între 2 și 10ha, multe au parcele mici între 0,2 și 0,4ha, care sunt adesea împrăștiate într-una sau două sate. Pentru a coordona munca, unii fermieri au cumpărat mici tractoare sau mașini de recoltat pentru coacăzele negre. Acest lucru a fost posibil prin folosirea măsurii "Modernizarea proprietăților agricole." Unii fermieri au deasemenea dreptul la ajutorare prin măsura "Susținerea fermierilor care participă în strategii pentru calitatea alimentației."

În unele ferme încă mai există livezi bătrâne. Acestea au fost plantate de părinții sau bunicii fermierilor actuali acum 40 sau 60 de ani. Varietățile sunt vechi, unele fiind chiar istorice provenind din Ucraina. Recolta poate fi până la o tonă pe copac. Merele sunt colectate și procesate pentru suc sau suc concentrat de mere și vândute pe piața europeană și câteodată la clienți americani. În acest fel biodiversitatea agricolă este protejată prin practica utilizării recoltei. Este una din cele mai bune metode pentru a proteja biodiversitatea, deoarece piața existentă va asigura păstrarea pomilor bătrâni, care nu vor fi înlocuiți cu pomi mici, moderni și standardizați din agricultura industrială.

Livezi de meri înființate, plantate de părinții și bunicii fermierilor actuali conțin varietăți regionale istorice. Cu o recoltă de aproape o tonă de mere pe copac, fructul este ales pentru suc sau producție de sucuri concentrate.

Toți fermieri sunt certificați ecologic și sunt susținuți de programul agro-mediu - măsura Agricultura Ecologică (aproximativ 400 Euro pe ha). Grupul de producători ajută la dezvoltarea eficacității prin organizarea colectivă de cumpărare a semințelor, plantelor - cum ar fi căpșunile și zmeurii, produselor pentru protecția biologică a plantelor și îngrășămintelor autorizate în agricultura ecologică.

Tomasz Obszanski a dezvoltat o mică unitate de procesare la ferma sa. Unitatea a fost construită pentru a presa la rece uleiul de rapiță, cu ajutorul măsurii "Diversificarea cu activități non-agricole." El a înființat deasemenea o mică companie - Barwy zdrowia (Culorile sănătății): el vinde produsele sale și ale fermierilor ecologici vecini în magazinul său de la fermă.

Noul punct de procesare a fructelor The new Bio-Food Roztocze este și un centru de depozitare și distribuție. Photo: Dorota Metera.

La fiecare sfârșit de săptămână el călătorește 400 km dus -întors într-un minibuz pînă la Varșovia și Katowice, unde își vinde legumele într-o piață ecologică săptămânală – Biobazar. Această piață este situată într-o fostă uzină de producție, ceea ce dă locului o atmosferă post-modernistă. Biobazarul aglomerat este vizitat de mii de clienți în fiecare sâmbătă.

Este un drum lung de la dealurile din sud-estul Poloniei pînă la clienții eco-conștienți din capitală. Este anevoios nu doar datorită celor 800 km de drum, dar și datorită muncii zilnice din ultimii 10 ani, pentru a dezvolta agricultura ecologică și a păstra peisajele tradiționale și biodiversitatea.

Pentru a susține practici asemănătoare cu cele de la Bio-Food Roztocze, guvernele ar trebui să crească susținerea pentru agricultura ecologică, pentru finanțarea grupurilor de producători de hrană ecologică și deasemenea pentru strategiile de calitate în cadrul noii PAC.

Prin comercializarea varietăților locale adaptate, transformarea în agricultură ecologică, formarea grupurilor de producători de hrană ecologică și creșterea valorii grupurilor și individualilor, acești fermieri polonezi profită la maximum de PAC pentru a-i ajuta să administreze o agricultură ecologică.

CONTACT:

Bio-Food Roztocze Sp. z.o.o. Grupa
producentow
Bfr.net.pl

Livezi înființate de generațiile trecute au un avânt nou pentru producția de suc. Fotografie: Dorota Metera.

ELEMENTE ESEȚIALE

Oportunitatea de a promova fructe ecologice pentru piețele principale * O structură flexibilă care poate include ferme mici pînă la 0,2 ha * Susținerea locurilor de muncă în fermele mici * O nouă rampă de lansare pentru varietățile de mere istorice, care păstrează diversitatea existentă de pomi tradiționali de mărimi mari.

Un peisaj care are nevoie de abatoare locale pentru a se păstra intact

În ultimii doi ani, centrul afacerilor agricole din vestul Franței a suferit din cauza unor serii de falimente și pierderi de locuri de muncă. Grupul de ferme avicole Doux și rivalul său Tilly Sabco aveau amândoi modele de afaceri bazate pe exporturi de păsări în țările lumii a treia, și aveau dreptul la restituiri bazate pe furajele pentru păsări. Aflată într-o situație delicată pentru abatorizarea și procesarea porcilor, compania Gad a fost cumpărată de una din cooperativele mari din Franța, dar aceasta nu a reușit să se descurce, a închis un abator și până la urmă a vândut tot restul companiei.

În timp ce persoanele politice locale și naționale sunt în centrul atenției pentru a salva căderea gigantilor din industria alimentației, starea critică a abatoarelor mici și locale rămâne neraportată.

Abatoarele locale sunt o parte indispensabilă dar adeseori ignorată din lanțul alimentar regional. Ele sunt un element lipsă din sistemul alimentar agroecologic,

Diversitatea producției minimizează riscul de eșec al recoltei totale între o varietate mai mare de caracteristici și trăsături ale plantelor. Fotografie: Attila Szocs.

care de-o parte ar putea să aibă standarde de mediu importante la fermă, dar pe de altă parte include distanțe foarte mari până la abator. Acest fapt nu este optim, datorită stresului pentru animale și perspectivei sistemului alimentar local.

Sunt puține alternative. Abatoarele mobile nu sunt adaptate pentru animalele mari cum ar fi vitele, și abatoarele la fermă sunt interzise. Chiar și când sunt autorizate, precum este cazul în Germania și Spania, regulile de igienă sunt aceleași ca pentru abatoarele mari. Așadar pentru aceste opțiuni la scară mică este o lipsă de economie de scară și de rentabilitate. Numai câțiva crescători de animale ar putea să fie profitabili pe termen lung.

Jean-Claude Galland, un crescător de animale din departamentul Indre-et-Loire (regiunea Centre) și fost reprezentant în camera Camera Agricolă, explică munca pe care a realizat-o pentru a păstra deschis un abator local.

“În ultimii 15 ani, cinci abatoare s-au închis. Multe dintre ele erau afaceri familiale fără succesiune. Nici nu au făcut investiții în echipamente noi pentru a respecta cerințele de igienă.” El a înființat un proiect de dezvoltare locală bazat pe lanțuri de aprovizionare scurte care includ crescătorii de animale și măcelarii ca parteneri esențiali.

Îmbunătățirea standardelor de igienă a permis abatorului să rămână deschis. Dar clădirile din centrul orașului vechi de 100 de ani trag afacerea înapoi, chiar dacă are “cantități mari și expertiză.”

Lucrând cu o echipă mică de oameni motivați, cu bună-voia a multor fermieri, Galland și colegi săi au început să convingă decidenți politici locali și au câștigat susținerea Camerelor Agricole și deasemenea a Camerelor de Comerț și asociațiilor de artizani. Terenul a fost pus la dispoziție cu ajutorul autorităților locale inter-comunale.

Școlile locale au luat angajamentul de a cumpăra carne de la abatorul nou și Primarul de la Tours vede noul abator ca o modalitate de a respecta niște cerințe religioase.

Principalul obiectiv este de a promova producția de carne locală pentru măcelari, prin creșterea valorii afacerilor lor și prin oferta de produse de calitate mai bună. Prin coordonarea unui abator local, procesarea de 700 de tone de carne pe an, afacerea susține așadar mulți crescători de animale, chiar și cei care își vând carnea de porc, vită sau miel direct la consumatorii lor.

“Dacă un abator local se închide, este prea târziu,” explică Galland. “Așadar trebuie să facem planuri dinainte. Câțiva fermieri au făcut acest lucru în lanțuri alimentare locale, când și-au dat seama că ultimul abator are probleme.”

Animalele sunt o parte importantă din economia locală și din peisaj. Accesul la infrastructuri agricole este esențial.
Fotografie: Fotolia.

Rezultatul este o structură de afaceri de tip cooperativă bazată pe noua strategie franceză SCIC (Société civile d'intérêt coopératif), care permite consumatorilor și asociațiilor de consumatori să participe.

Proiectul este construit pe baza ofertei a unui serviciu cu specii multiple, cu un atelier de tăiat și scos oase. Are o țintă de 700 de tone de carne pe an pentru a fi viabil. Zona de recuperare a cărnii se extinde pe o rază de 80 km. Bugetul pentru acest proiect este de 3 milioane de Euro, care include un ajutor de la FEADR (Pilon 2 din PAC) în valoare de 143000 Euro și ajutoare regionale și locale semnificative. Deschiderea noului abator este planificată pentru 2016.

Acest caz regional în Franța arată cum viitorul crescătorilor de animale poate exista prin folosirea piețelor locale. Sistemele alimentare locale pot lua în considerare toate lanțurile de producție a animalelor, incluzând etapele de procesare pentru diversele categorii de animale. Abatoarele locale sunt așadar un element esențial din lanțurile alimentare locale. Acest studiu de caz arată cum autoritățile locale și regionale devin forțe motoare influente care favorizează sistemele alimentare locale. Din 2014, regiunile din Franța au devenit autoritățile care coordonează Programele de Dezvoltare Rurală, așadar și cele care au puterea de a profita la maximum de PAC pentru teritoriile lor.

CONTACT:

Abator pentru specii multiple Bourgueuil
http://www.indre-et-loire.chambagri.fr/fileadmin/documents/site_1/internet/AgricultureProximite/Plaqueette_Ab-Bourgueil-imprimeur_01.pdf

ELEMENTE ESEŢIALE

Dezvoltarea legăturilor între fermieri și măcelari care aleg lanțurile alimentare locale - Infrastructură rurală esențială pentru sectorul animalelor * Abator pentru specii multiple care respectă standardele de igienă UE pentru vite, viței, oi, capre, porci, cai * Peste 150 de crescători de animale * 700 de tone pe an sunt necesare pentru a deveni viabil.

Inițiativa Baltică pentru Agricultură și Societate Ecologică de Reciclare

Agricultura Ecologică de Reciclare (ERA) este o formă de agricultură ecologică bazată pe utilizarea completă a resurselor locale și regenerabile pentru a coordona și a recicla mai bine nutrienții. În regiunea Mării Baltice agricultura este responsabilă de aproape 50% din scurgerile de azot și fosfor, care duc la un nivel de poluare a apei foarte important. Conceptul ERA a fost dezvoltat de Construirea Agriculturii și Societăților Ecologice de Reciclare (BERAS) – o rețea internațională – înființată pentru a răspunde efectului negativ generat de fermele intensive și convenționale din regiune specializate pe cereale și animale. BERAS lucrează cu asociații de fermieri, organizații consultative, instituții de cercetare și guverne locale pentru a promova producția, consumația și sursele de venit durabile în regiunea Baltică.

Între 2003 și 2005 BERAS a realizat studii pilot în 48 de ferme ecologice din opt țări care înconjoară Marea Baltică pentru a evalua și a demonstra potențialul practicilor din agricultura ecologică de a reduce efectele negative ale practicilor din agricultura intensivă asupra mediului marin.

Alge înflorite în Marea Baltică sunt vizibile din spațiu din 2005, când NASA a făcut această poză alarmantă. Fotografie: USGS/NASA/Landsat 7.

Activitățile au inclus deasemenea contracte înființate cu inițiative locale și ecologice pentru alimentație și agricultură în fiecare țară, pentru a promova schimburi de cunoștințe asupra obstacolelor și soluțiilor pentru schimbare. Beneficiile pentru mediu și impactul social al ERA față de agricultura convențională au fost evaluate, la fel ca și posibilitățile și implicațiile economice pentru trecerea fermelor la agricultura ecologică și punerea în practică a metodelor ERA. Scopul este să se realizeze un echilibru bun între fermele vegetale și animale, și să se recicleze resursele locale regenerabile prin practici cum ar fi rotația culturilor, cultivarea plantelor care fixează azot și gestionarea bălegarului pentru a

Moștenirea regiunii Baltice de la agricultura industrială trebuie să fie planificată cu grijă, și să fie luată în considerare factorii regionali și trebuie să fie pus în practică principiul ecologic de actualitate 'gândire locală, acțiune globală'.

crește independența fermelor și a scădea semnificativ pierderile de nutrienți. Agricultura ecologică în combinație cu practicile ERA au potențialul de a reduce surplusurile de azot cu 50%, de a evita folosirea aporturilor sintetice, de a îmbunătăți fertilitatea solului și biodiversitatea, de a scădea emisiile de gaze cu efect de seră, și de a spori dezvoltarea rurală și aprovizionarea alimentară regională.

Între 2010 și 2013 BERAS a lucrat pentru a promova și a implementa rezultatele sale într-un lanț alimentar complet. Acest lucru a implicat cooperarea cu 42 de ferme pentru a dezvolta și a comunica practici agricole bune, și înființarea a 20 de centre de informare în nouă țări Baltice pentru a demonstra și a susține agricultura ecologică și practicile ERA, și deasemenea pentru a dezvolta rețele de Societăți pentru Alimentație Durabilă (SFS) de la fermă la consumator. Centrele de informare sunt folosite ca și locuri de adunare pentru educația și pregătirea fermierilor, decidenților politici, profesorilor, studenților și publicului. Centrele dau sfaturi practice despre agricultură, pentru implementarea practicilor agronomice care s-au dovedit a fi benefice pentru gestionarea mai eficientă a nutrienților la ferme și între ferme, în timpul conversiunii sau după trecerea la agricultura ecologică. Consultața agronomică conține și unele metode cum ar fi un calculator pentru bugetul de azot, și o agendă pentru rotația culturilor ecologice.

Rețeaua BERAS arată o necesitate comună de a restabili mediul agricol în regiunea Baltică. Fotografie: Fotofolia.

Materialele de studiu sunt completate cu consultanță suplimentară pentru planificarea economică, procedura de conversie la agricultura ecologică, și pentru rezumate de studii de caz despre dezvoltarea piețelor și despre ferme. În plus, centrele de informare pun accentul pe consumatori și pe contractele SME pentru dezvoltarea unui Regim pentru regiunea Baltică Curată (DCB) care se bazează pe conceptul unei producții sănătoase, de calitate, ecologice, sezoniere și locale, și unui consum de carne și unei risipe de hrană reduse.

BERAS arată ceea ce poate fi realizat când fermieri au oportunitatea de a pune în practică o strategie la nivelul fermei pentru a gestiona nutrienții și reciclarea. Proiectul BERAS arată de asemenea cât de complete pot fi strategiile regionale pentru sistemele alimentare.

CONTACT:

Agricultura și Societatea Ecologică de
Reciclare din regiunea Baltică (BERAS)
beras.eu

ELEMENTE ESEŢIALE

Agricultura intensivă contribuie cu nutrienți excesivi în mediul marin, care provoacă o poluare semnificativă * O gestiune mai bună a nutrienților poate fi realizată prin folosirea practicilor agroecologice * Diversi participanți pot fi integrați în acest mod mai echitabil de a produce hrană.

Protecția pășunilor și construirea Zonelor de Interes Ecologic în Germania

La nivelul UE, Ministrul Agriculturii din Germania a fost unul dintre cei mai duri critici și oponenți al strategiei adoptate de Comisia Europeană pentru a reforma plățile directe și a le face 'mai verzi și mai echitabile'. Berlinul a respins strategiile 'capping' (o plafonare a plăților la nivelul afacerii) și înverzirea obligatorie (reglementare orientate către mediu pentru plățile directe). Această poziție se observă deasemenea în implementarea națională a reformei PAC. Totuși există două rezultate pozitive pentru discuția la nivelul UE: protecția pășunilor permanente și interdicția îngrășămintelor și pesticidelor sintentice în unele zone de interes ecologic. Chiar dacă această interdicție germană nu a fost încă aplicată, aceasta arată posibilitățile în cadrul reglementării UE.

Germania, împreună cu Belgia (regiunea Flanders), este singurul membru UE în favoarea unui sistem de autorizare pentru fermele care vor să transforme pășunile permanente în cadrul măsurii înverzirii. După 2015, fiecare fermă care va dori să transforme o pășune permanentă în, de exemplu, câmp de cereale, va avea nevoie de o autorizare. Autorizarea obligatorie este

Noile legi germane pentru protecția pășunilor permanente sunt foarte stricte și includ penalizări.
Fotografie:MH.

aplicabilă imediat și nu numai când procentul de pășuni permanente din regiune scade cu 5%. Legea germană specifică situațiile în care această transformare trebuie să fie autorizată de către autoritățile regionale:

- * când pășunea permanentă a fost creată după 2014;
- * când o altă zonă din regiune de aceeași mărime va fi transformată în pășune permanentă;
- * când pășunea permanentă respectivă a fost creată datorită cerințelor măsurilor agro-mediu.

Dacă o fermă transformă o pășune permanentă într-un câmp de cereale fără autorizare, plata pentru măsura înverzirii și, în unele cazuri, alte elemente din plățile sale directe vor fi oprite.

Dacă procentul de pășuni permanente din regiune scade cu 5%, în ciuda autorizării obligatorii, nici o transformare nu va mai fi autorizată, și va fi obligatoriu să se restabilească sau să se recreeze noi pășuni permanente.

Implementarea măsurii înverzirii împreună cu păstrarea pășunilor permanente este un eveniment pozitiv. Totuși, situația nu este perfectă deoarece numai zonele Flora-Fauna-Habitat (FFH) sunt pe lista zonelor cu pășuni permanente sensibile. Acest fapt înseamnă că pășunile permanente situate în regiuni sau zone umede, absente de pe lista FFH pot fi arate pentru a fi cultivate. Acest lucru ar avea un efect negativ asupra protecției mediului și climei.

Pășunile permanente sunt un tip de pășuni – mai ales când sunt gestionate cu puține îngrășăminte – care sunt bune pentru a preveni eroziunea, a păstra fertilitatea solului, a păstra biodiversitatea inclusiv habitatele pentru faună și floră specifice, și a păstra peisajul și patrimoniul natural.

În legătură cu noua reformă PAC, două probleme au fost dezbătute în mod intens în Germania – ce fel de zone are trebui să fie considerate ca zone de interes ecologic, și dacă folosirea pesticidelor și îngrășămintelor ar trebui să fie autorizată în aceste zone. În cele din urmă, toate cele 19 tipuri de zone posibile incluse în cadrul reglementării UE, incluzând plantele care fixează azot și deasemenea iarba semănată în câmpurile de porumb, au fost acceptate.

Folosirea pesticidelor și îngrășămintelor minerale este totuși interzisă pentru plantele care fixează azot și iarba semănată în câmpurile cu alte plante, de la recolta plantelor precedente până la sfârșitul anului în care se face cererea. Oricum, pesticidele și îngrășămintele minerale în această perioadă interimară nu sunt folosite.

Dezbaterea germană despre Zonele de Interes Ecologic ne dă o idee despre ceea ce se poate realiza în cadrul reglementărilor UE. Fotografie: MH.

În aceste zone nu se poate folosi decât bălegar, care poate fi folosit deasemenea în zone de interes ecologic. Această interdicție temporară pentru tratamentul plantelor și folosirea îngrășămintelor minerale poate fi văzută așadar doar ca o victorie simbolică în strategia politică. Totuși acest fapt ne arată că o astfel de interdicție este posibilă în cadrul reglementării UE.

Cazul Germaniei ne arată că fiecare Stat Membru, sau regiune, are puterea de profita la maximum de politica PAC. Există opțiuni și oportunități pretutindeni, cum se poate observa cu interdicția parțială a pesticidelor și îngrășămintelor minerale în Zonele de Interes Ecologic. De asemenea, protecția pășunilor permanente, ca o strategie la nivelul fermei sau regională, este benefică mediului. Zonele de Interes Ecologic – o idee și o practică agroecologică introdusă în Pilonul 1 Plăți Directe – ne arată ce practici sunt cele mai bune pentru mediu. Totuși aceste zone au nevoie să fie protejate împotriva aporturilor de chimicale în fiecare regiune și în fiecare Stat Membru.

ELEMENTE ESEȚIALE

Există numeroase beneficii pentru mediu legate de pășunile permanente și unele legate de zonele de interes ecologic * Germania a optat pentru autorizări obligatorii pentru conversia pășunilor permanente * Chiar dacă aceste reguli au limite, ele arată totuși ceea ce este posibil în cadrul regulilor PAC.

CONTACT:

abl-ev.de

Pajiștile înflorite sunt surse neîntrerupte de hrană pentru polenizatori

Gestionarea bună a pajiștilor tradiționale îndeplinește o multitudine de scopuri: inclusiv pășunatul animalelor, protecția biodiversității și susținerea polenizării. În acest scop, inițiativele Pajiști înflorite din Franța au fost înființate pentru a păstra ecologia și biodiversitatea pajiștilor. Aceste inițiative caută să promoveze, în cadrul fermierilor și comunităților locale, importanța păstrării pășunilor tradiționale, și în același timp, să informeze asupra corelației puternice între gestionarea biodiversității și produsele de calitate cum ar fi laptele, brânza și carnea. Acest fapt include accentuarea valorii crescute în comercializarea produselor a promovării unui beneficiu pentru mediu.

În cadrul planului original Pajiști înflorite – în primul rând elaborat pentru zonele Natura 2000 – fermierii din zonele protejate primesc subvenții agro-mediu pentru a păstra pajiști bogate în specii. Planul, care se pune în practică la nivelul câmpului, combină diferite practici de gestionare cum ar fi limitarea folosirii îngrășămintelor și densității animalelor pe câmp. Fermierii sunt nevoiți să demonstreze că cel puțin patru specii diferite de plante pot fi găsite în pajiștea gestionată. Acest fapt stimulează fermierii să facă un pas înainte, și îi pune în poziția centrală al unui proces în care ei decid ce practici bune trebuie să adopteze pentru gestionarea pajiștilor.

Așadar, fermierii decid când să taie iarba, sau când să folosească diferite aporturi, bazându-se pe ceea ce cred că va funcționa în cadrul condițiilor locale ale fermei. Așadar fermierii, și nu datele dintr-un calendar arbitrar, sunt forțele motoare. Acest fapt crește autonomia fermierului, și este o strategie inovativă găsită și în câteva alte planuri agri-mediu în UE.

În același timp, fermierii dezvoltă o înțelegere a importanței păstrării pășunilor semi-naturale pentru creșterea animalelor. Sesiuni de pregătire și indicații sunt furnizate fermierilor pentru a susține participarea și înțelegerea practicilor de gestionare. În cele din urmă fermierii înțeleg mai bine cum să protejeze și să sporească gestionarea agroecosistemelor. Fermierii care nu sunt situați în aceste zone pot participa de asemenea, dar organizatorii unor inițiative similare trebuie să se auto-finanțeze, ceea ce poate fi adesea un obstacol major pentru extinderea planului original.

Strategia Pajiști înflorite este legată de o competiție anuală care a ajutat să încurajeze participarea mai mare a fermierilor. Prima competiție a fost organizată în 2007 în Massif des Bauges și a ajutat să demonstreze că diversitatea speciilor poate fi combinată cu o producție viabilă de furaj. După acest eveniment, alte federații din parcurile regionale și naționale au lansat în 2010 competiții similare.

Câștigătorii premiului din Vosges câștigă recunoștința oamenilor prin Concursul General Agricole. Fotografie: Jean-Marie Henry (PNR du Ballon des Vosges).

Competițiile includ un test efectuat pe teren de către experți pentru a evalua calitatea ecologică a pajiștii – inclusiv diferitele tipuri de iarbă și de flori asociate cu condițiile locale și regionale. Mai presus de toate acest test evaluează dacă fermieri mențin un echilibru bun între producția agricolă și gestionarea mediului, și în ce proporție acest echilibru poate contribui la calitatea vieții în comunitățile locale. În timpul testelor pe teren, diferiți experți – de la agricultori, la ecologiști și apicultori – însoțesc fermierii pe câmpurile lor. Ei evaluează pajiștile fermierilor în ceea ce privește contribuția diversității speciilor pentru producția de furaj (calitate, gust, flexibilitate) și capacitatea fermierilor de a menține sau de a spori biodiversitatea. După întregul proces urmează sesiuni de discuții și chestionare cu un grup național înființat pentru a crea criterii de evaluare și consultanță. Acest plan are acum propria sa pagină de Internet și un buletin periodic anual creat pentru a promova competiția.

Inițiativa Pajiști înflorite a fost adoptată de către 33 din cele 46 Parcuri Regionale, și cele șase Parcuri Naționale au organizat concursuri locale în ultimii șapte ani cu unele parcuri care organizează concursuri comune cu parcuri de la frontiera țărilor vecine. Întregul proiect este construit pentru sporirea practicilor de gestionare durabilă în cadrul zonelor cu pajiști. El ajută să dea o imagine mai bună fermierilor a valorii strategiilor agroecologice, și să arate cum aceste metode îi pot ajuta să-și îmbunătățească pământul și producția. Deasemenea el dă fermierilor oportunitatea de a simți că munca lor este recunoscută și recompensată. Din 2014 competiția Pajiști înflorite face parte din prestigioasa Competiție Generală Agricolă din Franța (Concours Général Agricole).

Judecătorii Concursului General Agricole caută diversitatea în ambele flora și fauna. Fotografie: Vincent Ruin (Chambre d'Agriculture Savoie-Mont Blanc).

CONTACT:

Concours Général Agricole
prairiesfleuries.espaces-naturels.fr

**ELEMENTE
ESEŢIALE**

Protejează habitatele pentru populațiile de polenizatori * Flora diversă asigură o provizie constantă de nectar pe toată durata sezonului de creștere * Studii la ferme au dovedit că pajiștile înflorite pot fi o sursă bună de furaj pentru animale * Învățarea practicilor agricole agroecologice în parcurile regionale.

Mai multe despre PAC

Începând cu 1999 arhitectura Politicii Agricole Comune a fost divizată în două piloane. Pilonul 1 finanțează măsuri pentru intervenții pe piață și ajutoare directe pentru fermieri, în timp ce Pilonul 2 este intenționat pentru susținerea dezvoltării rurale și în special pentru măsuri de mediu. La nivelul UE, ajutoarele directe anuale din Pilonul 1 reprezintă 70 %; măsurile pentru piață reprezintă 10 %, în timp ce planurile pluri-anzuale din Pilonul 2 reprezintă numai 20% din bugetul total al PAC.

Măsurile 100% finanțate de UE din Pilonul 1 includ:

- > Planul de plăți de bază: plăți decuplate pe ha care nu sunt legate de producție. În funcție de istoria fiecărui Stat Membru aceste plăți se vor schimba progresiv într-o rată mai uniformă pe ha până în 2019;
- > Plata opțională 'top-up': aplicabilă pentru primele 30ha pentru a susține fermele de mărimi mici și mijlocii, în cazul în care un Stat Membru nu aplică nici o limită asupra ajutoarelor directe de peste 150,000 Euro pe beneficiar;
- > Plata pentru înverzire: o plată nouă care reprezintă 30% din ajutorul direct total care cuprinde trei măsuri: diversificarea plantelor, protecția pășunilor și pajiștilor permanente, și minim 5% din terenul fermei gestionat ca o zonă de interes ecologic. Unele ferme sunt scutite de aceste măsuri, datorită mărimii sau producției lor. Fermele ecologice sunt recunoscute pentru beneficiile aduse pentru mediu așadar se califică automat pentru această plată;
- > Ajutorul pentru fermierii tineri: reprezintă până la 2% din bugetul PAC național;
- > Plățile cuplate: pot reprezenta până la 15% din bugetul PAC național, plătite pe ha sau pe animal, pentru unele sectoare specifice care înfruntă dificultăți economice, sociale sau teritoriale. Cultivarea plantelor proteaginoase este inclusă;
- > Organizarea comună pentru piață: include un set de măsuri cum ar fi o măsură de securitate, planuri pentru organizații de producători și inter-filiale, un sistem pentru plantarea viilor.

Măsurile din Pilonul 2 co-finanțate de UE și de Statele Membre includ:

- > Schimburi de cunoștințe
- > Modernizarea fermelor și fermierii tineri
- > Zone mai puțin favorizate
- > Măsuri agro-mediu și climă
- > Agricultură ecologică
- > Servicii de bază și reînnoirea satelor
- > Planul LEADER

Măsurile fac parte din Programele de Dezvoltare Rurală care durează 7 ani, și care sunt gestionate de autoritățile naționale sau regionale și aprobate ex-ante de Comisia Europeană. Statele Membre au multă flexibilitate pentru a implementa măsurile alese – cu excepția elementelor LEADER și măsurile agro-mediu care sunt obligatorii. Cu toate acestea, ei trebuie totuși să respecte regulile financiare și unele măsuri de conformare (de exemplu reglementări UE, condițiile bune agricole și de mediu...) altfel vor avea parte de unele penalități.

Tranziția PAC spre strategii mai agroecologice

Studiile de caz din această publicație subliniază diferitele moduri prin care fermierii și cetățenii fac deja tranziția spre suveranitatea alimentară și strategiile agroecologice. Ne arată cărările ambițioase pe care comunitățile le iau în căutarea surselor de venit mai durabile, care pot cu adevărat să stimuleze o economie mai verde, crearea de locuri de muncă și o viață mai bună pentru oameni.

Politica Agricolă Comună care susține fermierii și cetățenii implicați în strategii agroecologice

Cu voință și investiție politică, așa ar putea să arate în mod realist sistemele noastre alimentare și agricole pe viitor. Acum este momentul când politicile publice trebuie să susțină această tranziție. Cetățenii cer sisteme agricole care susțin mediul și economii de hrană rurală-urbană durabile – este responsabilitatea Uniunii Europene și a decidenților politici de a se asigura că fondurile PAC sunt folosite în acest scop. Multe State Membre au consimțit deja să aibă ca și priorități, printre altele, susținerea viabilității fermelor și includerea socială și a mediului, prin acorduri în colaborare cu Comisia Europeană în cadrul Planului Strategic Comun 2014-2020. Este decisiv ca banii alocați să fie folosiți pentru inițiative similare cu cele subliniate în aceste studii de caz.

Politica PAC și în special, măsurile de Dezvoltare Rurală ar trebui să fie folosite numai pentru finanțarea fermierilor și întreprinderilor alimentare care aduc beneficii mediului și oamenilor. Aceste finanțări ar putea include susținerea agriculturii ecologice, a produselor de calitate, cooperării și grupurilor de producători locali și regionali, agro-mediului-clima, servicii de consultanță și inovații agroecologice. Această susținere ar trebui să stimuleze în același timp și dezvoltarea de:

- > Producție de hrană bazată pe suveranitatea alimentară și strategiile agroecologice
- > Dezvoltare de lanțuri de aprovizionare scurte și coordonate de către comunități
- > Transfer de cunoștințe agroecologice, consultanță și inovație

Un PAC cu investiții agroecologice ambițioase și coerență politică

Astăzi, în ciuda faptului că reprezintă numai o parte mică din bugetul total PAC, multe măsuri disponibile în cadrul Programelor de Dezvoltare Rurală rămân cele mai bune moduri de a exprima susținerea tranzițiilor necesare – dacă sunt implementate cum trebuie. O parte mai mare din bugetul PAC trebuie să fie investită în mod semnificativ pentru a îmbunătăți durabilitatea lanțului alimentar și pentru a susține economiile și afacerile locale. În următorii ani Statele Membre vor trebui să facă o schimbare majoră în politica alimentară, și să dea prioritate strategiilor agroecologice prin mutarea banilor de la bugetul plăților directe pentru a aținti măsurile disponibile în cadrul Dezvoltării Rurale. Această susținere trebuie să fie puternic aliniată cu alte fonduri și politici UE și naționale, pentru a asigura coerență și a maximiza impactul tuturor, de la dezvoltarea unei politici alimentare durabile până la investiția mai mare în agricultura ecologică și în alte cercetări agroecologice și inovații.

Evaluarea parțială a Strategiei 2014-2020, prevăzută pentru sfârșitul anului 2016, este o oportunitate esențială pentru șefii de stat și guvernele UE de a arăta calitățile lor de lideri, prin dedicarea unei proporții importante din bugetul PAC pentru tranziția spre sistemele de producție agroecologică.

Lectură suplimentară

Insituții UE

Comisia Europeană
ec.europa.eu/agriculture
Parlamentul European (Comitetul Agriculturii și Dezvoltării Rurale)
europarl.europa.eu/committees/en/AGRI/home.html
Consiliul UE
consilium.europa.eu/en/topics/agriculture
Comitetul Regiunilor
cor.europa.eu
Curtea Europeană a Auditorilor
eca.europa.eu
Comitetul European Economic și Social
eesc.europa.eu
Eurostat
epp.eurostat.ec.europa.eu

ONG-uri, platforme și grupuri de discuții

ARC 2020
arc2020.eu
Friends of the Earth Europe (Prietenii Pământului Europa)
foeeurope.org/agriculture
Grupul UE IFOAM
ifoam-eu.org
Rețeaua Europeană pentru Dezvoltare Rurală
enrd.ec.europa.eu
Grupul Bruges
groupedebruges.eu/e-learning
Insitul pentru Politica Europeană pentru Mediu
cap2020.ieep.eu
Insitul pentru Politica Agricolă și de Comerț
iatp.org

Blog-uri

capreform.eu
tomasgarciaazcarate.com

Glosar

ADN	Acid DezoxiriboNucleic, care intră în compoziția cromozomilor
BERAS	Building Ecological Recycling Agriculture and Societies (Construirea Agriculturii și Societăților Ecologice de Reciclare)
BMW	Border Midland West region of Ireland (Regiunea Frontieră Uscată din Vestul Irlandei)
CRIES	Resource Center for Ethical and Solidarity Initiatives (Centrul de Resurse pentru Inițiative Etice și de Solidaritate)
DCB	Diet for a Clean Baltic (Regimul pentru o regiune Baltică Curată)
DOP	Denumire de Origine Protejată
EFA	Ecological Focus Area (Zonă de Interes Ecologic)
EIP	European Innovation Partnership (Parteneriatul European pentru Inovare)
ERA	Ecological Recycling Agriculture (Agricultură Ecologică de Reciclare)
FAO	Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite
FEADR	Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FFH	Flora-Fauna-Habitat Green, Low-carbon, Agri-environment Scheme (Planul agri-mediului, verde și carbon redus)
GLAS	Leitrim organic farmers co-op (Cooperativa Fermierilor Ecologici Leitrim)
LOFC	Cooperativa Manchester Veg People
MVP	Politica Agricolă Comună
PAC	Société coopérative d'intérêt collectif (Societate de cooperare pentru interes colectiv)
SCIC	Sustainable Food Societies (Societăți pentru Alimentație Durabilă)
SFC	Small to Medium Enterprise (Intreprinderi Mici și Mijlocii)
SME	Uniunea Europeană
UE	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca
USAMV	

**Friends of
the Earth
Europe**

În asociere cu:

TRANZIȚIA SPRE AGROECOLOGIE: folosirea politicii PAC pentru construirea noilor sisteme alimentare

Această publicație intenționează să scoată în evidență unele exemple de succes din diferite state membre ale UE unde o tranziție în sistemele agroalimentare se întâmplă deja.

Am adunat aici un anumit număr de lideri în agricultură și în proiecte comunitare, de observatori silitori ai PAC, de participanți în dezvoltare rurală, de inovatori în sistemele alimentare și în agroecologie. Credem că ceea ce ei au de spus este important pentru viitorul Politicii Agricole Comune.

Publicația dă unele indicații clare pentru prioritățile pe care guvernele ar trebui să le aibă, dacă sunt serioși despre buna utilizare a banilor publici pentru a susține și a spori tranziția spre agroecologie.

Convenția Agricolă Rurală 2020 (ARC2020) și Friends of the Earth Europe mulțumesc cu recunoștință pentru asistența financiară de la Comisia Europeană, Directoratul General de Dezvoltare Agricolă și Rurală și FPH. Conținutul acestei publicații este sub responsabilitatea organizațiilor mai sus menționate și nu poate fi considerat ca reflectând opinia finanțatorilor mai sus menționați.